

Evidencijski broj / Article ID: 15395708
Vrsta novine / Frequency: Dnevna
Zemlja porijekla / Country of origin: Hrvatska
Rubrika / Section:

JASNA OMEJEC
PREDSEDJICA USTAVNOG SUDA

BORIS ŠČETAR

Nismo protiv ove vlade, rušili smo puno više zakona prijašnjima

Str. 8.

→ EKSKLUZIVNI INTERVJU

“Promišljena je odluka potpredsjednice Vlade da suspendirani Obiteljski zakon stavljanju snage i donese novi polazeći od prigovora predstavatelja”

PREDSEDJNICA USTAVNOG SUDA

JASNA OMEJEC

Ne znam da se ikad igdje u svijetu dogodilo da predsjednica države daje svečanu prisegu pred ženom

Piše
Marinko Jurasić
marinko.jurasic@vecernji.net

Ustavni sud je zbog odluka o suspenziji Obiteljskog zakona te o ustavnoj tužbi Branimira Glavaša izazvao burne i oprečne reakcije. U taj četvrti kutak vlasti mnoge su oči uprte i u iščekivanju odluka o ustavnosti referendumu o monetizaciji i outsourcingu, o valutnoj klausuli, pa i o rezultatima izbora... Proteklih dana politika, mediji i javnost iščekuju odgovore iz Ustavnog suda koji u drugom mandatu vodi Jasna Omejec, po ocjeni struke, najbolja od svih čelnika te institucije. Kao rijetko tko na našoj političkoj sceni zna slušati, ali i postići da se nju i Ustavni sud sluša. Pri tomu se služi snagom argumenata dokazujući da je društvene konflikte moguće rješavati drukčije od dominantnih metoda. Stručne kvalitete prepoznate su joj i izvan Hrvatske. Medunarodni je pravni ekspert i EU, Vijeća Europe i OEES-a, članica

savjetodavnog odbora Enciklopedije komparativnog ustavnog prava Max Planck instituta u Heidelbergu i članica nizužeg biroa Venecijanske komisije koja okuplja više od 60 država. Velike intervjuje daje rijetko.

Je li tražena ocjena ustavnosti predsjedničkih izbora i znači li šutnja da za Ustavni sud nema dvojbi? Do sada nismo primili nijedan zahtjev koji bi bio dopušten. Inače, Ustavni sud je još prije 20 godina utvrdio pravilo za izračunavanje pobjednika u drugom kolu većinskih izbora. Ono je svima dostupno.

Pred svjetskim smo preseđanom, najšarmantnijom prisegom. Je li ikad predsjednica države dala prisegu pred ženom, predsjednicom Ustavnog suda?

Da, doista... Nisam o tome razmišljala. Ne znam nijedan sličan primjer. Vaše zapožanje o šarmantnosti takve prisegе nije bez šarma. Te uloge je naš Ustav namijenio muškarcima. Bolje da vas ja to, tobože u šali, pitam nego da se netko, s obzirom na to kako se sve Ustav tumači, sjeti to ozbiljno vas pitati - je li ta

situacija ustavna? Ne vidim da bi to imalo veze s Ustavom. Hrvatski književni jezik sklon je i dobro podnosi označavanje nositelja većine profesija, funkcija, poslova i sl. u muškom rodu. Riječ "predsjednik" ni u Ustavu, a ni općenito, nema funkciju rodnog isključivanja.

Može li obraćanje predsjednice države "Hrvatice i Hrvati" biti ustavnosudski ocjenjivano ili je to prepusteno sudu javnosti i je li baš predsjednici RH dopušteno tako inzistirati na zajedništvu ili i u političkom govoru mora poštovati da smo "nacionalna država hrvatskoga naroda i država pripadnika nacionalnih manjina"?

Vaše pitanje je hipotetsko. Uvjerenja sam da se novozabrana predsjednica neće obratiti javnosti isključivo s "Hrvatice i Hrvati" jer bi time bio obuhvaćen samo dio državljanina. Svi znamo da u Hrvatskoj nije prihvачen koncept "političkog hrvatstva", iako taj koncept inače prihvaćamo kao prirodan kada govorimo, primjerice, o Amerikancima. Je li Ustavni sud posebno

BORIS ŠČETAR

PRISEGA

Inauguracija
mora biti
najkasnije do
18. veljače■ Kad će biti prisega
novoizabrane
predsjednice?

Ustav traži da prisega bude prije početka mandata. Nakon što se riješe eventualni prigovori na odluku o rezultatima izbora, prisega može biti organizirana bilo kada, ali najkasnije 18. veljače do 24.00 sata.

Dakle, to ne mora biti 18. veljače 2015.?

Naravno da ne. Koliko god izgledalo nevažno na prvi pogled, ima nešto u tome da bi svaki dobar organizator prvo gledao na vremensku prognozu, s obzirom na to da se svećanost odvija na otvorenom prostoru. Ako se planira pozivati strane državnike, izbjegao bi i datum kad se u Europi ili svijetu održavaju važni regionalni ili globalni summiti šefova država i vlada.

od vladajućih trpite nikad teže kritike?

Kritike vladajućih, kako ste ih nazvali, pokrivaju specifični prostor političke svakodnevice gdje se šalju poruke koje imaju stranačko-političku svrhu. Nije dobro kad su predmet takvih poruka odluke Ustavnog suda, jer sud tako postaje instrument stranačko-političkog natjecanja. Nažalost, naši mediji više-manje pokrivaju samo taj operativni, površinski prostor tekućeg političkog djelovanja i upravo on najviše dopire do očiju i ušiju naših gradana. S druge strane, međutim, struka je prepoznala i onaj dublji, vrijednosni prostor, to jest sadržaj odluka Ustavnog suda. One posljednjih godina neosporno imaju europsku kvalitetu.

Je li ikad, kao kod Obiteljskog zakona, pod povećalo stavljeno oko 150 odredbi i je li ikad potom zakon "preživio"?

Već smo imali opsežna osporavanja ustavnosti sistema zakona. Primjerice, to je bio slučaj sa Zakonom o kaznenom postupku (ZKP) iz 2008. Bez prijelaznih i završnih odredaba,

taj je zakon imao ukupno 569 članaka. Predlagatelji su osporili ustavnost više od 150 članaka, odnosno njihovih dijelova. Ustavni sud ukinuo ih je više od 40. Dojam je da bi Ustavni sud bolje prošao da je ukinuo Obiteljski zakon makar i sada, ako ne još ljetos, s odgovarajućim učinkom, kao što ste učinili kod ZKP-a.

Je li to bilo moguće i bi li to izazvalo nepopravljive posljedice? Zašto to niste učinili?

To nije bilo moguće jer je za konačnu ocjenu ustavnosti Obiteljskog zakona potrebno vrijeme. Sjetite se samo kakvu je lavinu kritika Ustavni sud trpio zbog toga što je odluku o ZKP-u, koju smo prethodno spomenuli, donio nakon više godina, a do tada je pustio da sporni zakon djeluje u praksi. I tada se govorilo o općem "pravnom kaosu" koji je izazvala takva odluka. Svi su se digli na noge. Opravданo. To se više nije smjelo dogoditi ni s jednim drugim sistemskim zakonom.

I zato ste sada pokušali drugim putem?

Da, kod Obiteljskog zakona pokušali smo reagirati pravodobno i ići manje intruzivnom mjerom. Ona zahtijeva prilagodbu samo u postupcima koji su pokrenuti po novom zakonu u protekla četiri mjeseca, a još nisu završeni, ali osigurava pravnu sigurnost u dugom razdoblju koje će Ustavnom sudu biti potrebno da donese svoj konačni pravorijek. Time smo zaštitiли i novouvedene institute, ali i novoosnovane ustanove i njihove zaposlenike, kojih bi sudbina bila neizvjesna da smo išli na ukidanje zakona.

Da, ali potpredsjednica Vlade Milanka Opačić kaže da ste i sada izazvali pravni kaos iako u praksi nije bilo problema te da su iza svega osobne taštine.

Kritike o pravnom kaosu koje dolaze od izvršne vlasti ulaze u onaj prvi prostor političke svakodnevice kroz koji, kao što sam rekla, nije prihvatljivo provlačiti odluke Ustavnog suda. S druge strane, međutim, dužna sam naglasiti da je gospoda potpredsjednica promišljeno postupila kad je izjavila da će Vlada u saborsku proceduru uputiti novi tekst Obiteljskog zakona, u koji će ugraditi nova ili izmijenjena rješenja polazeći od prigovora predlagatelja, a ovaj suspendirani zakonski tekst staviti izvan snage. To bi bila mudra odluka.

Omogućila bi i da se svaki propisni propisi prilagode i stupe na snagu kad i sam zakon. Time bi se pokazalo da je moguć dijalog između političkih institucija i Ustavnog suda, koji nam je tako potreban u praktičnom pravnom životu.

Pitanje je može li se novi zakon napisati i usvojiti za manje od godinu dana s obzirom na to da se na suspendiranome radilo dvije godine?

Rješenje Ustavnog suda sadržava dobre osnove za djelotvornu i relativno brzu izradu novog zakonskog teksta.

Voditeljica radne skupine

za OZ prof. dr. sc. Branika Rešetar tvrdi da iza osporavanja stoji interes odvjetnika. Optužbe su zastrašujuće, ali jednak je strašno ako se ne istinama prikrivaju vlastite greške i podriva institucije, te kreditibilitet odvjetnika i triju katedri obiteljskog prava.

Ne mogu tvrditi, ali mi se čini da kolegica Rešetar osjeća kao da joj je ugrožen znanstveni kreditibilitet, pa počinje govoriti i ono što ne misli. Na njezine izjave o odvjetnicima odgovorio je predsjednik HOK-a, kolega Travaš, i tome nemam što dodati. No, željela bih joj poručiti da nitko ne dovodi u pitanje njezin znanstveni rad. Čini se da je do "kratkog spoja" došlo zbog pogrešnog poistovjećivanja dviju absolutno različitih stvari.

O "kratkog spoju" nije bilo govora, o čemu je riječ? Jedno je namjera da se u hrvatsko obiteljsko zakonodavstvo ugrade najbolja suvremena postignuća iz područja obiteljskog prava. Tome se nitko razuman ne bi mogao protiviti. Za taj je posao pomoći znanstvenika necijenjiva i nužna. Međutim, posve je drugo pitanje načina na koji se ta postignuća kasnije normativno oblikuju i nomoteknički "slazu" u sam zakonski tekst. Vrstan znanstvenik ne mora nužno znati kako se to čini.

To u osnovi i nije njegov posao. Dobro poznavati neki doktrinarni pravni institut s jedne strane i dobro normativno obraditi taj isti institut u samom zakonskom tekstu s druge

pogrešan put.

Zar mislite da ne bi trebalo govoriti o ostavkama da se dokaže da je Ustavni sud odlučivao navijajući za neku političku opciju, ili ako Vlada ili pojedini ministar uporno ignoriraju drukčije mišljenje i stav stuke i doneze protuustavne zakone i ili ne poštuju odluke Ustavnog suda?

Vaša pitanja pokrivaju drugi prostor od onog o kojem ja govorim. Moje je da istaknem kako odluka Ustavnog suda kojom se ukida ili suspendira neki zakon sama po sebi ne smije biti razlog za traženje odgovornosti bilo koga.

A što je s pravobraniteljicom za djecu?

To je druga priča. Tu imamo neovisnu državnu instituciju koja ne pripada onom pravom stranačko-političkom prostoru. Kolegica koja je trenutačno na čelu te institucije očito je pomiješala državnu funkciju koju obnaša s vlastitim osobnošću i sobom kao znanstvenicom, kako je sama sebe opisala.

Kako to tumačite?

Kolegica, nažalost, koristi neovisnu državnu funkciju da bijavno "napala" odluku Ustavnog suda vezanu uz zakon u čijem je stvaranju, kako se govoriti, i sama sudjelovala. Takva jednostrana i osobna konfrontacija, začinjena neodmjerenim riječima, suprotna je temeljnim pravilima funkciranja države, a narušava i princip neutralnosti te neovisnosti kojima je pravobraniteljica dužna voditi se u svom poslu. Takvo postupanje zahtjevalo bi, u najmanju ruku, reakciju onih koji su kolegicu postavili na tu dužnost.

I dr. Krunislav Olujić ističe da je suspenzija novog i reaktiviranje starog OZ-a jedna od najsrmatnijih odluka jer ste preuzeли ovlast zakonodavca.

Teške riječi. I duboko pogrešne. Žao mi je što ih i gospoda potpredsjednica Vlade preuzima i slijepo ponavlja, čak i za govoricom Hrvatskog sabora. Ne treba joj to. Vidite, Ustavni sud, kao tipični negativni zakonodavac, ne smije dopustiti da njegova odluka stvori pravne praznine. On mora odrediti koja se pravna pravila primjenjuju u medurazdoblju do njegove konačne odluke, odnosno do odluke Hrvatskog sabora. Tu nikada nije riječ o "reaktiviranju" starog zakona koji je prestao vrijediti, već o odgovarajućoj primjeni dostupnih pravnih pravila. Jeste li doista prvi put odredili primjenu starog zakona?

Ne, naravno, to smo radi i prije. Primjerice, kad je Ustavni sud 2010. po istoj osnovi kao kod Obiteljskog zakona obustavio primjenu dijela Zakona o poljoprivrednom zemljištu, u rješenju je odredio da će se privatnim poljoprivrednim zemljištem raspolagati skladno općim propisima koji uredjuj raspolažanje nekretninama. Kad je 2011.

66

Naklonjenost ne postoji u radu Ustavnog suda.
Vladi Ive Sanadera i Jadranki Kosor ukinute su odredbe iz 143 zakona, a vladi Zorana Milanovića iz 28 zakona

strane, to je kao nebo i zemlja. Kolegica Rešetar govoriti o nebu. Ustavni sud govoriti o zemlji.

Pravobraniteljica za djecu Ivana Milas Klarić, sukreatorka OZ-a, tvrdi da ste ozbiljno narušili zaštitu prava djece, i to "nepotrebno, ishitreno te prekoračujući ovlasti". Ne mislite li da bi u zemlji političke kulture ili vi ili ona i ministrica moralni podnijete ostavku?

Ni ukidanje ni suspenzija zakona od Ustavnog suda ne bi smjeli dovesti do rasprave o političkoj odgovornosti izvršne vlasti, ili nadležnog ministra, ili parlamentarne većine, ili pak o odgovornosti čelne osobe Ustavnog suda. Tu je ujek riječ samo o poslovima različitih stupova državne vlasti, koji počivaju na načelu "vaganja i ravnoteže". Tu nema mjesta traženju krivnje jednih, drugih ili trećih. To bi nas odvelo na

nenaklonjen ovoj vladi ili je ona preosjetljiva?

Po tko zna koji put ponavljam: u radu Ustavnog suda ne postoji kategorija "naklonjenosti" bilo kome. Pogledajmo što govore činjenice. Vlada 2003.-2008.: 92 ukinuta zakona i druga propisa; Vlada 2008.-2011.: 51 ukinuti zakoni i drugi propisi; Vlada 2011. do danas: 28 ukinutih zakona i drugih propisa. Pod ukinutim zakonom ili drugom propisom misli se i samo na pojedine njihove odredbe, naravno.

Dakle, točan je dojam da su kritike vladajućih ipak utjecale na Ustavni sud jer se obzirnije upuštate u rješenje zakona, a uz to u pravilu istodobno ide i neka odluka u prilog vladajućih, po čemu se vidi da pazite na ravnotežu?

Ne bih povezivala te kritike s prethodnim podacima. Za Ustavni sud postoji samo ustavni okvir koji se mora poštovati. Tu je Ustavni sud čvrst i nepopustljiv. Ni kakve kritike, ni iz jedne političke opcije, na to ne mogu utjecati.

Vladajući vas ne štede. I premijer se "žali" da su ustavni suci imenovani po

prijateljskim i zavičajnim vezama. Ako on tako misli, što si tek onda mogu misliti strani investitori. Propituju li vas o tomu strani diplomi?

Oni su preiskusni da bi išli dalje od opaske kako su izjave političkih vlasti koje se svode na omalovalažavanje osoba ustavnih sudaca, a time i na rušenje povjerenja javnosti u sam Ustavni sud, nedopustive u demokratskom društvu i općenito neshvatljive.

Razgovarate li s premijerom o odnosu "dviju država" ili komunicirate samo kroz spise? Je li tako bilo i s Ivicom Račanom, Jadrankom Kosor i Ivom Sanaderom?

S premjerima razgovaram o onome o čemu s njima moram razgovarati po sili Ustavnog zakona. To su materijalni uvjeti poslovanja Ustavnog suda.

Kako tumačite da struka, s različitim područja i ideološkim pozicijama, ovaj saziv Ustavnog suda u pogledu kvalitete odluka i oslanjanja na Europski sud za ljudska prava (ESLJP), u čemu prepoznaju vaš utjecaj, smatra najboljim, dok

Naglasci iz intervjuja

“

O tvrdnji Krunislava Olujića da je sramotna suspenzija OZ-a

■ Teške riječi. I duboko pogrešne. Žao mi je što ih i potpredsjednica Vlade slijepo ponavlja, čak i za govornicom Sabora. Ne treba joj to. Ustavni sud ne smije dopustiti da njegova odluka stvari pravne praznine.

“

O odugovlačenju u donošenju odluke o tužbi B. Glavaša

■ Rekla bih, bolje povreda prava na razumno duljinu postupka negoli pogrešna odluka. Nažalost, mediji su kod tog predmeta više stavili naglasak na proceduru pred Ustavnim sudom negoli na obrazloženje odluke.

“

O istupima Ivane Milas Klarić, pravobraniteljice za djecu

■ Kolegica koristi neovisnu državnu funkciju da bi javno "napala" odluku Ustavnog suda vezanu uz zakon u čijem je stvaranju, kako se govori, i sama sudjelovala. To zahtijeva reakciju onih koji su je imenovali.

“

O Branki Rešetar, glavnoj autorici Obiteljskog zakona

■ Dobro poznavati neki doktrinarni pravni institut s jedne strane i dobro normativno obraditi taj isti institut u samom zakonskom tekstu s druge strane, to je kao nebo i zemlja. Kolegica govori o nebu, a mi o zemlji.

Javna stvar da Vrhovni sud mora studiozno proučiti i praksu Suda u Luxembourgu. U takvoj situaciji, ne bi bilo dobro da Ustavni sud intervenira svojom odlukom dok je postupak pred najvišim sudom u tijeku. Ustavni sud je prekršio prava Branimira Glavaša jer mu je tužba riješena nakon četiri godine i očito nas očekuje osuda ESLJP-a. Zašto tako dugo?

Rekla bih, bolje povreda prava na razumno duljinu postupka negoli pogrešna odluka. Nažalost, mediji su kod tog predmeta više stavili naglasak na proceduru pred Ustavnim sudom negoli na obrazloženje odluke.

Tako su pisani cijeli članci o tome da je taj predmet bio na sjednici suda prvi put tek godinu i pol nakon zaprimanja. Međutim, ja ne bih rekla "tek", nego "već" nakon godinu i pol. Uz stotine predmeta koje je imao, sudac izvjestitelj je do te prve sjednice trebao pružiti šest ustavnih tužbi i oko 12.000 listova kaznenog spisa te napisati prvi radni materijal za raspravu.

Zašto ste se na kraju žurili slučaj rješiti dan nakon predsjedničkih izbora?

Predmet je bio gotov tijekom predsjedničkih izbora, ali s njim nismo smjeli van. Znamo da Ustavni sud ne smije svojim odlukama, za koje je javnost zainteresirana, utjecati na kampanju i rezultate izbora. Tu je javni interes jači od svega drugoga. Međutim, Ustavni sud bi duboko pogriješio kad bi nakon okončanja izbora, a time i razloga javnog interesa, čekao i sekundu s objavom odluke u korist pojedinaca ako je ona u međuvremenu zgotovljena. Ne znam čemu komentari da smo odluku donijeli u četiri dana. Toliko je trebalo da je samo pročitamo zadnji put jer ima gotovo 200 stranica. Sud je radio dan i noć zbog izbora i činilo se racionalnim da to vrijeme djetotorno iskoristimo.

Je li amandmanom SDP-a i HNS-a koji je omogućio posvajanje izvanbračnim partnerima i kod nas stvorena diskriminirajuća situacija identična onoj zbog koje je austrijski Ustavni sud utvrdio da je zabранa posvajanja istospolnim parovima neustanova?

To je preuranjeno, ali pomalo i sugestivno pitanje. No, neovisno o tome, sva-kako bi moglo biti predmet ocjene Ustavnog suda.

Treba li nam novi Ustav ili je dovoljno ovaj nadopuniti i ispolirati? Bi li bio koristan institut predsjedničkog veta i davanje prioritetnog značenja njegovu zahtjevu za ocjenu ustavnosti? Treba li redefinirati nadležnost Ustavnog suda?

Iznimno važna pitanja uputili ste na pogrešnu adresu. U posljednjoj ste godini mandata, što dalje, možda ostati u Ustavnom суду?

To me pitajte tamo negdje u jesen ove godine. U ovom trenutku samo želim da Ustavni sud, koliko god je to moguće, svojim odlukama pomogne da se Hrvatska odmakne od formalističkog poimanja prava i da u središte postavi čovjeka i njegovu sudbinu.

Ustavni sud čeka da o valutnoj klauzuli presudi Vrhovni sud

NASTAVAK
S PRETHODNE
STRANICE

ukinuo izmjene Zakona o izborima zastupnika u Hrvatski sabor iz 2010., u odluci je odredio da će se primjenjivati zakonska pravila iz 1999. Kad je 2011. ukinuo izmjene Ustavnog zakona o pravima nacionalnih manjina, u odluci je odredio da će se primjenjivati pravila tog zakona iz 2002. To smo 2013. učinili kod Stečajnog zakona. To smo učinili i kod Obiteljskog zakona. To ćemo činiti i ubuduce. Jeste li trebali precizirati što znači "obustava izvršenja svih akata i radnji" po novom OZ-u?

Nisam sigurna da smo to trebali učiniti. U praksi nikada nije bilo problema s tumačenjem "obustave izvršenja" u smislu ustavnog prava. Tu je uvjek riječ o generalnoj obustavi primjene spornih pravnih normi na konkretnе slučajeve. Do sada nikome nije palo na pamet da to izvršenje tumači kao sudsku ovruhu u smislu Ovršnog zakona ili administrativno izvršenje u smislu ZUP-a. Nekako osjećam da bismo povrijedili naše suce i upravne pravnike da smo im to posebno objasnjavali. Oni su visokokvalificirani stručni kadar koji zna svoj posao. Administrativne radnje koje će eventualno morati provesti u korist stranaka, kako bi u zatećenim predmetima prešli na pravna pravila iz 2003., zasigurno ne znaće pravni kaos.

Ustavni sud je bio "tamo neki organ" za HDZ-ova gradonačelnika Vukovara zbog odluke o čirilici koju su s obje strane barikade hvalili i kudili. Očit je umirujući efekt te odluke kojom ste se afirmirali i kao

politički sud, što je inače omiljena etiketa kad vas se želi ocrniti?

Ustavni sud je stvoren da rješava i složene društvene probleme visokih tenzija koji se pojavljuju u političkoj sferi. Ti su se problemi prije rješavali upotrebo državne sile. U suvremenim državama, međutim, takvi se problemi premještaju izvan političke sfere, na Ustavni sud. U postupku pred Ustavnim sudom ti se politički problemi preoblikuju u pravna pitanja. Na taj se način oni depolitiziraju, a rješavaju se sudskom odlukom koja obvezuje sve.

Prije dvije godine održali ste zapaženo predavanje o opasnosti "urbanizacije" našeg pravnog sustava.

Slažete li se da nas je samo korak dijelio od te provalije kad se u zadnji tren odustalo od ustavne reforme?

Slažem se da nas je korak dijelio od provalije kad se u zadnji tren odustalo od ustavne reforme

stalo od ustavne reforme i tzv. konstitucionalizacije zakona što je i sadašnji predsjednik kritizirao?

Slažem se. Ustav ne smije sadržavati zakonska rješenja. Od toga treba bježati kao "vrag od tamjana", kako bi rekao naš narod.

U Njemačkoj se na referendumu odlučivalo o skupoj gradnji željezničkog kolodvora. Pitanje ustavnosti outsourcinga i monetizacije autocesta je presedansko. Može li se preispitivati ustavnost neke za državu strateški važne ili čak i generacijski važne odluke, kao što je recimo monetizacija, s gledišta izbornog legitimeta, ovisno o tomu jesu li se birači mogli izjasniti o

tomu kao o dijelu izbornog programa, o čemu je govorio prof. dr. sc. Robert Podolnjak u intervjuu Večernjem listu?

Vjerojatno je riječ o projektu "Stuttgart 21". On je postao središnja tema izborne kampanje u Baden-Württembergu u ožujku 2011. Opća je ocjena da su birači izabrali koalicijsku vladu zelenih i socijaldemokrata zato što je ona obećala da će građani na lokalnom referendumu odlučiti o budućnosti tog projekta. Referendum je i održan u studenom 2011. Mislim da je vrijedno u okviru hrvatskog javnog prostora otvoriti raspravu i o toj dimenziji problema. Već četiri godine ne odlučujete o ustavnosti valutne klauzule, čekate li da politika ili sudovi to rješe?

Podsjećam, Ustavni sud je u svojoj odluci od 11. srpnja 2014. istaknuo iznimno značenje izvanredne revizije jer preko ne Vrhovni sud gradi jedinstvenost nacionalnog sudskog prostora.

To znači da ćete čekati presudu Vrhovnog suda?

Vidite, u tijeku postupka pred Vrhovnim sudom moguće je da se postavi i opće pitanje ustavnosti valutne klauzule. U tom slučaju Vrhovni sud bio bi obvezan zastati s rješavanjem stvari i pred Ustavnim sudom pokrenuti postupak ocjene ustavnosti sporne odredbe. Za to bi trebao dati podrobno obrazloženje. To bi obrazloženje najvišeg suda u zemlji nedvojbeno imalo veliko, načelno značenje. O kojoj je odredbi riječ?

O članku 22. Zakona o obveznim odnosima, koji dopušta da se vrijednost ugovorne obveze u hrvatskoj valuti izračunava na temelju cijene zlata ili tečaja kune u odnosu prema stranoj valuti. Osim toga, predsjednik Hrvatin istaknuo je u emisiji

“

O izbornoj legitimnosti monetizacije cesta vrijedno je otvoriti javnu raspravu

“

Što ću raditi kad mi istekne mandat predsjednice Ustavnog suda, pitajte me na jesen